

Rapporten All-Archeo bv 1932

Programma van maatregelen
Sint-Eloois-Vijve (Waregem) - Transvaalstraat

Jordi Bruggeman

Bornem
2024

Gemotiveerd advies

Er werden een bureauonderzoek (projectcode 2023K370), een landschappelijk booronderzoek (projectcode: 2024A3), een verkennend archeologisch booronderzoek (projectcode: 2024C3) en een proefsleuvenonderzoek (projectcode 2024C32) uitgevoerd dat aangeeft dat er geen bijkomend archeologisch onderzoek meer nodig geacht wordt in het kader van de geplande vergunningsaanvraag.

Bureauonderzoek wees uit dat het onderzoeksgebied archeologisch potentieel kent. In de omgeving zijn reeds verschillende relevante archeologische resten gekend, die dateren van de steentijd tot de nieuwste tijd. Het gaat zowel om artefactensites als om sporensites. Het terrein bleek op basis van historische kaarten sinds de 18de eeuw lange tijd in gebruik als grasland, akkerland en bos. In de 19de eeuw verscheen bebouwing in het noorden van het terrein. De bebouwing en de verharding breidden in de 20ste eeuw verder uit, tot het terrein nagenoeg volledig bebouwd en verhard raakte.

Op basis van het DTM vermoedden we dat het terrein in het kader van de oprichting van bebouwing genivelleerd werd, wat mogelijk een negatieve impact op het bodemarchief had. Ook konden de waterlopen op het terrein en in de omgeving ervan in het verleden een erosieve werking op het bodemarchief van het terrein gehad hebben. Een evaluatie van de impact van de geplande werken maakt duidelijk dat de geplande werken een bijkomende bedreiging voor het aanwezige bodemarchief vormen.

Gezien het archeologisch potentieel van het terrein, de onduidelijkheid omtrent de bewaringstoestand van het bodemarchief en de bedreiging die uitgaat van de geplande werken was bijkomend archeologisch vooronderzoek nodig in de zone die bedreigd wordt door de geplande werken. Het gaat om een zone van ca. 5046 m². We namen twee smalle stroken niet mee in de zone afgebakend voor verder vooronderzoek omwille van het te beperkte ruimtelijk inzicht dat mogelijk is in deze zones, waardoor het potentieel op kennisvermeerdering te laag is om er verder vooronderzoek nuttig te maken.

Landschappelijk bodemonderzoek bevestigde de matige tot goede bewaring van het bodemarchief. Op delen van het terrein werd een B-horizont aangetroffen. De uitvoering van een verkennend archeologisch booronderzoek bleek aangewezen in een zone van ca. 2.677 m² om na te gaan of een goed bewaarde steentijd artefactensite aanwezig is. Elders kent het terrein een te laag potentieel op goed bewaarde steentijd artefactensites om bijkomend booronderzoek zinvol te maken. Relevante archeologische sporen kunnen hier wel nog bewaard gebleven zijn, behalve in de laagstgelegen zone waar ook al verschillende recente uitgravingen een deel van het bodemarchief verstoorden.

Het verkennend archeologisch bodemonderzoek leverde nergens aanwijzingen op voor de aanwezigheid van een mogelijke steentijd artefactensite op het terrein. Het potentieel op een goed bewaarde steentijd artefactensite wordt dan ook laag ingeschat. De potentiële kenniswinst is te laag om verder onderzoek naar steentijd artefactensites zinvol te maken. De vastgestelde bewaring is voldoende goed om binnen het volledige onderzoeksgebied nog relevante archeologische sporen aan te kunnen aantreffen. Dit diende nog verder onderzocht te worden aan de hand van een proefsleuvenonderzoek.

Het proefsleuvenonderzoek heeft de informatie uit de reeds uitgevoerde stappen in het vooronderzoek kunnen aanvullen en bijstellen. Het is nu duidelijk dat in de te onderzoeken zone enkel archeologische sporen aanwezig zijn die dateren vanaf de late middeleeuwen. Een aantal ervan is duidelijk te plaatsen in de nieuwste tijd. Ze zijn te interpreteren als resten van waterbeheersing, percellering en recente industrie.

De resultaten van het proefsleuvenonderzoek doen besluiten dat op het terrein geen waardevolle archeologische vindplaats aanwezig is. De aangetroffen sporen werden voldoende gedocumenteerd tijdens het uitgevoerde vooronderzoek, zodat behoud in situ of vervolgonderzoek niet nodig geacht worden. Gezien de aard van de aangetroffen resten is de verwachting dat bijkomend archeologisch onderzoek onvoldoende potentieel op kennisvermeerdering inhoudt om de kosten van bijkomend archeologisch onderzoek te rechtvaardigen. Daarom worden geen bijkomende archeologische maatregelen meer nodig geacht in het kader van de geplande werken.

Omwille van de afwezigheid van potentieel op kennisvermeerdering worden de punten 7° en 8° van de Code van Goede Praktijk 12.5.1.3 niet uitgewerkt.

Naar aanleiding van het uitgevoerde archeologische vooronderzoek zijn geen verdere maatregelen vereist. Daarom wordt geen programma van maatregelen opgemaakt.